

Til TMU

13-10-2011

Bilag 1

Sagsnr.
2011-143674

Dokumentnr.
2011-735944

Evaluering af mobilt gadesalg 2011

Sagsbehandler
Mikkel Halbye
Mindegaard

På Teknik- og Miljøudvalgets møde den 15. november 2010 fremlagde Teknik- og Miljøforvaltningen en evaluering af ordningen for Mobilt Gadesalg samt forslag til justeringer af ordningen, herunder især en afgiftsforhøjelse fra kr. 4.580 til kr. 22.560 om året, der skulle medvirke til at mindske antallet af salgsvogne. Udvalget godkendte justeringerne og anbefalede afgiftsforhøjelsen over for Økonomiudvalget samt Borgerrepræsentationen, hvor disse efterfølgende blev vedtaget. Desuden vedtog Teknik- og Miljøudvalget et ændringsforslag om, at tilladelserne skulle gøres halvårlige, samt at ordningen for Mobilt Gadesalg skulle evalueres igen efter et år. Derfor har Teknik- og Miljøforvaltningen evalueret ordningen.

Det bemærkes, at forvaltningen sideløbende har forholdt sig til ændringerne i Næringsloven pr. 1. januar 2012. Justeringer i den forbindelse er fremsat i særskilt indstilling, fremsat den 12. december 2011, hvor indstillingen blev udsat med bemærkninger.

Målsætninger

Forvaltningens målsætninger for regulering af mobilt gadesalg i København er:

1. Mulighed for at håndhæve enkle og klare regler, og dermed skabe bedre vilkår for såvel de mobile næringsdrivende, butiksejere og forvaltningens tilsynsmyndighed.
2. At bringe antallet af vogne i Indre By ned på ca. 30 for at sikre fremkommelighed og kundegrundlag.

Byliv

Islands Brygge 37
Postboks 445
2300 København S

Telefon
3366 3424

E-mail
Z14N@tmf.kk.dk

Evalueringsgrundlag

Denne evaluering er lavet på baggrund af følgende:

1. Teknik- og Miljøforvaltningens opgørelse over antal tilladelser og salgsvogne.
2. Spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt de næringsdrivende, der udfører mobilt gadesalg, andre interessenter - herunder butiksindehavere, handelsforeninger og lokaludvalg, samt andre brugere af byen.
3. Forvaltningens tilsynsførendes observationer.

Antallet af tilladelser til Mobilt Gadesalg

I 2011 hævede Københavns Kommune afgiften for mobilt gadesalg fra 4.580 kr. til 22.560 kr. om året for at mindske antallet af handlende i Indre by. Denne strategi har foreløbig vist sig at virke, da antallet af mobile gadesælgere har ligget på ca. 30 vogne pr. halvår, hvilket var det antal forvaltningen skønnede som et acceptabelt antal ud fra en trængselsmæssig vurdering. Det er fortsat ikke tilladt at sælge på Amagertorv og ved Nørreport Station.

Oversigt over udstedte tilladelser i 2011:

29	Indre by 1. halvår
31	Indre by 2. halvår
55	Øvrige by
1	Parker

Til sammenligning blev der i 2010 udstedt 116 tilladelser til mobilt gadesalg i København, heraf 55 i Indre by.

Antallet af tilladte vogne er altså gået ned fra 2010 til 2011. I Indre by fra 55 i 2010 samlet set til henholdsvis 29 og 31 i første og andet halvår af 2011. Dermed er antallet af tilladte vogne nu svarende til målsætningen.

Spørgeskemaundersøgelse om mobilt gadesalg 2011

I forbindelse med en evaluering af mobilt gadesalg i København, gennemførte forvaltningens Center for Trafik/Byliv i november og december 2011 en spørgeskemaundersøgelse. Deltagerne var både personer med licens til at udføre mobilt gadesalg, handelsstandsforeninger, forretninger i København, lokaludvalg samt borgere og andre brugere af byens rum.

Metode

Spørgeskemaet blev dels sendt direkte til identificerede interessenter: mobile gadesælgere, handelsforeninger og lokaludvalg, og dels publiceret på Københavns Kommunes hjemmeside, på forsiden af Erhvervssektionen, samt på de sider, der specifikt omhandler mobilt gadesalg. Link til undersøgelsen blev desuden sendt til bl.a. handelsforeninger og lokaludvalg, med opfordring til at de kunne sprede dette i deres netværk.

Der indkom i alt 97 besvarelser, heraf 81 fuldkomne.

Besvarelserne fordeler sig således:

Mobile gadesælgere	11 %	9
Forretning på Strøget eller Købmagergade	33 %	27
Forretning i Indre By, men ikke på Strøget eller Købmagergade	14 %	11
Forretning uden for Indre By	1 %	1
Andre	41 %	33
Total	100 %	81

Hvad synes borgere og butiksindehaverne om mobilt gadesalg?

Der er stadig en udbredt skepsis blandt butiksindehavere, særligt på Strøget og Købmagergade, overfor det mobile gadesalg.

Kommentarerne fra butiksindehaverne spænder fra de konstruktive:

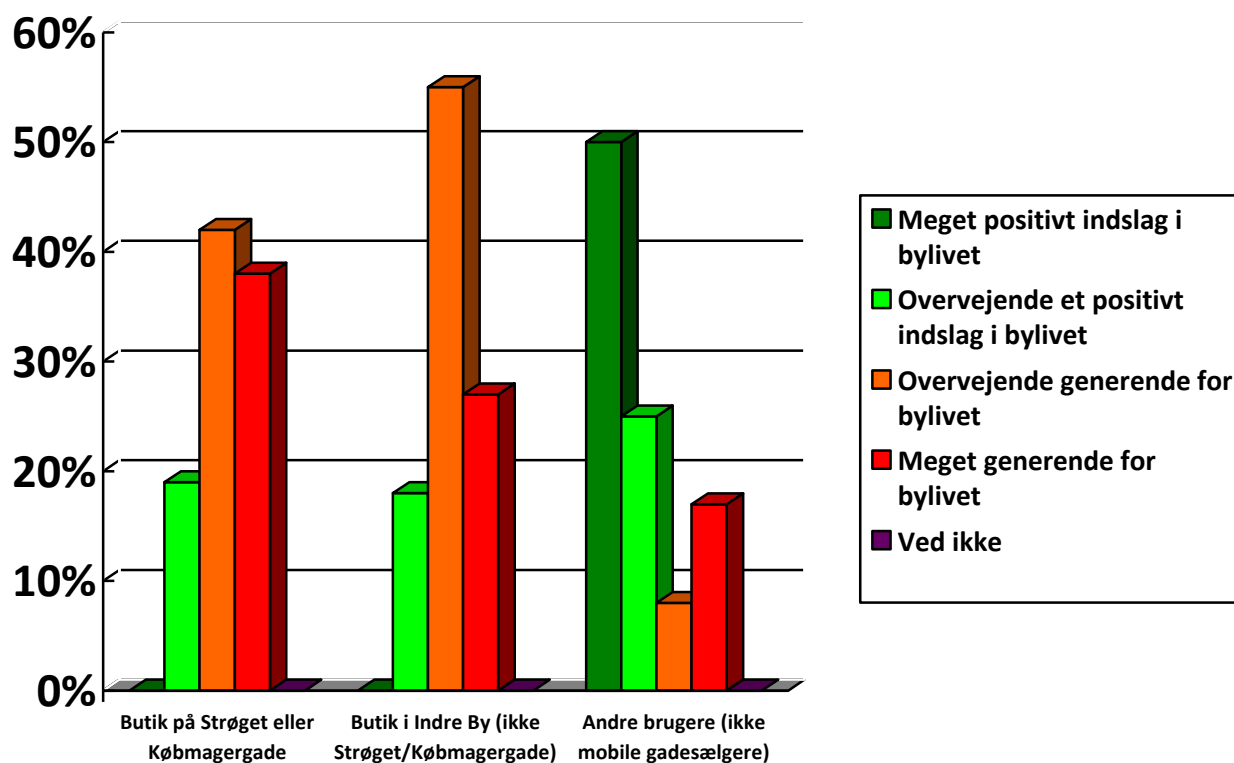
"Gadesalg er helt fint, så længe det ikke spærrer for indgange og udstillinger ved vores og andres forretninger. / Gadesalget burde dog have en skarpere profil. Stil flere krav som f.eks. grønne tiltag, økologi, kvalitet etc."

Til de meget kritiske:

"Det er skandale og en skænsel for en hovedstad som København, at byen skal svines til med den slags."

Blandt de butiksdrevende både på Strøget/ Købmagergade og i øvrige Indre By tilkendegiver omkring 80 %, at de mener, mobilt gadesalg er enten 'Meget' eller 'Overvejende' generende for bylivet i København. Et næsten modsvarende tal viser sig imidlertid blandt respondenter, der har anført, at de hverken er mobile gadesælgere eller butiksindehavere. Således svarer 75 % af disse, at det mobile gadesalg er enten 'Meget' eller 'Overvejende' positivt indslag i bylivet.

Tabel 1:
 Forretningsdrivende og andre brugere i Københavns Indre By.
 Spørgsmål: "Hvordan oplever du det mobile gadesalg i København?"

De mest fremtrædende klager fra butik drivende over mobilt gadesalg er:

- Manglende mobilitet – de står for længe på samme sted.
- De spærrer vejen til butikkernes indgange og udstillingsvinduer.
- Det er konkurrenceforvridende, pga. lav afgift vs. høj husleje.
- Lugtgener fra pandekagevognene.
- Desuden efterlyser de butik drivende fortsat et øget tilsyn fra kommunen.

De mobile gadesælgeres oplevelse

Antallet af gennemførte spørgeskemaer fra sælgerne er meget lav, hvorfor den skal tages med forbehold.

Angående mobiliteten, underbygger svarene fra de mobile gadesælgere, i en vis grad, de butik drivendes opfattelse af, at de mobile gadesælgere ikke flytter sig ofte nok. Således svarer 33 % af sælgerne, at de selv flytter sig sjældnere end hver time, hvilket ellers er kravet i vilkårene for tilladelsen. Det skal dog nævnes, at svarprocenten her dækker over bare tre svar. Når det gælder opfattelsen af, hvor ofte de andre sælgere flytter sig, er tallet lidt

højere, idet 44 % mener, at ”De flytter sig alt for lidt”, og 22 % at ”De flytter sig lidt for lidt”. Ligeledes kan man i svarene angående kommunens tilsyn finde en vis støtte til butiksindehavernes opfattelse af, at tilsyn ikke finder sted ofte nok, idet 44 % af de mobile gadesælgere svarer, at det kun forekommer ”sjældent” eller ”næsten aldrig”

Forvaltningens tilsyn med det mobile gadesalg

Forvaltningen har i 2011 foretaget 12 store tilsyn, centreret omkring Strøget og Købmagergade, hvor der erfaringsmæssigt har været det største behov. Ét blev foretaget sammen med Fødevarerregion Hovedstaden, der udstedte enkelte bøder. Tre tilsyn har været foretaget i samarbejde med Politiet, og endelig har SKAT foretaget deres egne tilsyn. Forvaltningen har i 2011 i ét tilfælde trukket tilladelsen tilbage på grund af gentagne overtrædelser af vilkårene. Typiske overtrædelser af reglerne var:

- U hensigtsmæssig placering, især når vognene er placeret for langt inde på vejarealet, hvor de er mest til gene for (fodgænger-) færdslen.
- Mangelfuld mobilitet. Det konstateres i flere tilfælde, at de mobile gadesælgere ikke flytter sig mindst hver time, sådan som reglerne ellers foreskriver.

Generelt er det forvaltningens vurdering, at ordningen fungerer efter hensigten om at give mindre erhvervsdrivende mulighed for at sælge varer og skabe beskæftigelse, som det fremgår af næringsloven. Desuden kan det konstateres, at tilsyn virker meget effektivt til at indskærpe regler og dermed få de mobile gadesælgere til at overholde reglerne for mobilitet og placering.

Forvaltningen modtager også henvendelser, hvor butiksejere eller andre vil anmelde mobile gadesælgere for bl.a. dårlig hygiejne eller mistanke om manglende momsbetaling eller lignende. Det bemærkes, at Teknik- og Miljøforvaltningen ikke har hjemmel til at føre tilsyn på disse områder, som SKAT eller fødevarermyndighederne varetager.

Forvaltningens anbefalinger

Forvaltningen noterer sig, at antallet af tilladelser til mobilt gadesalg i Indre by i 2011 har svaret til det antal, forvaltningen har skønnet var hensigtsmæssig ud fra en trængselsmæssig vurdering. Derfor anbefaler forvaltningen, at afgiften for tilladelsen fremadrettet blot reguleres i forhold til almindelig pristalsregulering, som det allerede er sket for 2012 ved Borgerrepræsentationens vedtagelse af afgiftskataloget.

Forvaltningen vurderer, at en yderligt skærpet tilsynsindsats ville kunne dæmme op for mange af de uhensigtsmæssigheder, der blev konstateret. Dette underbygges også af spørgeskemaundersøgelsen, hvor både butik drivende og mobile gadesælgere efterlyser mere tilsyn.

Afgifterne for mobilt gadesalg er fastsat med udgangspunkt i beregningsnøglen for studepladser i Københavns Kommune. Denne er beregnet af et uvildigt konsulentbureau, der i 2008 foretog en vurdering af afgiftsniveauet baseret på lejepriserne for butiksområder. Med afgiftsstigningen i 2010 er det forvaltningens vurdering, at afgifterne for mobilt gadesalg ikke er konkurrenceforvridende.

I 2011 blev tilladelserne til mobilt gadesalg givet for henholdsvis første og andet halvår ad gangen. Dette var for at gøre det mere overkommeligt rent økonomisk for de erhvervsdrivende. Der er dog ikke noget, som tyder på, at dette spiller nogen væsentlig rolle for ansøgerne, og langt de fleste, 25 af de 29, som havde tilladelse i første halvår, har søgt igen i andet halvår. Til gengæld har forvaltningen måtte bruge væsentlig flere ressourcer på at have to ansøgningsprocedurer. Dertil kom flere mobile gadesælgere, der overså forvaltningens informationer om, at de skulle genansøge efter 1. halvår, som pludselig stod uden tilladelse. Endelig gav det en uhensigtsmæssig fordeling af arbejdsgangen, at der skulle behandles ansøgninger op til 2. halvår - særligt i maj og juni, som er starten på højsæsonen for gadesalg, og hvor forvaltningens tilstedeværelse er mest påkrævet. Forvaltningen var således nødt til at prioritere ressourcerne således, at tilladelserne kunne udstedes, frem for at udføre tilsyn. Derfor anbefaler forvaltningen, at der indføres årlige tilladelser til mobilt gadesalg.